ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.5.2023
COM(2023) 603 final

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 της Τσεχίας

{SWD(2023) 603 final}

Σύσταση για

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 της Τσεχίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών[1], και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών[2], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της επιτροπής απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3], με τον οποίο θεσπίστηκε ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, άρχισε να ισχύει στις 19 Φεβρουαρίου 2021. Ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας παρέχει χρηματοδοτική στήριξη στα κράτη μέλη για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η οποία συνεπάγεται δημοσιονομική ώθηση χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ. Σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάκαμψη και στην υλοποίηση βιώσιμων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, ιδίως για να προωθήσει την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και να καταστήσει τις οικονομίες των κρατών μελών πιο ανθεκτικές. Συμβάλλει επίσης στην ενίσχυση των δημόσιων οικονομικών και στην τόνωση της ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, στη βελτίωση της εδαφικής συνοχής εντός της ΕΕ και στη στήριξη της συνεχιζόμενης εφαρμογής του

[1] ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

[2] ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά ανά κράτος μέλος στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας επικαιροποιήθηκε στις 30 Ιουνίου 2022, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(2) Στις 22 Νοεμβρίου 2022, η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια έρευνα για τη βιώσιμη ανάπτυξη 2023[4], η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2023 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στις 23 Μαρτίου 2023, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε τις προτεραιότητες της έρευνας με βάση τις τέσσερις παραμέτρους της ανταγωνιστικής βιωσιμότητας. Στις 22 Νοεμβρίου 2022, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης 2023, στην οποία η Τσεχία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών που μπορεί να αντιμετωπίζουν ή ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ανισορροπίες και για τα οποία απαιτείται εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ, η οποία εκδόθηκε από το Συμβούλιο στις 16 Μαΐου 2023, καθώς και την πρόταση σχετικά με την κοινή έκθεση για την απασχόληση 2023 όπου αναλύεται η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 13 Μαρτίου 2023.

(3) Μολονότι οι οικονομίες της ΕΕ επιδεικνύουν αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα, το γεωπολιτικό πλαίσιο εξακολουθεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις. Ενόσω η ΕΕ παραμένει σταθερά στο πλευρό της Ουκρανίας, το θεματολόγιο οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ επικεντρώνεται στη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων των ενεργειακών κλυδωνισμών τόσο στα ευάλωτα νοικοκυριά όσο και στις επιχειρήσεις βραχυπρόθεσμα, καθώς και στη συνέχιση των προσπαθειών για την επίτευξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, τη στήριξη της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, τη διασφάλιση της μακροοικονομικής σταθερότητας και την αύξηση της ανθεκτικότητας μεσοπρόθεσμα. Επικεντρώνεται επίσης σε μεγάλο βαθμό στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της ΕΕ.

(4) Την 1η Φεβρουαρίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με τίτλο *Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών*[5] με σκοπό την τόνωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της ΕΕ και τη στήριξη της ταχείας μετάβασης στην κλιματική ουδετερότητα. Το σχέδιο συμπληρώνει τις συνεχιζόμενες προσπάθειες στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του REPowerEU. Στόχος του είναι να παράσχει ένα πιο υποστηρικτικό περιβάλλον για την κλιμάκωση της ενωσιακής παραγωγικής ικανότητας όσον αφορά τις τεχνολογίες και τα προϊόντα μηδενικών καθαρών εκπομπών που απαιτούνται για την επίτευξη των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για το κλίμα, καθώς και για τη διασφάλιση της πρόσβασης σε σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες, μεταξύ άλλων με τη διαφοροποίηση της προμήθειας, την κατάλληλη αξιοποίηση των γεωλογικών πόρων στα κράτη μέλη και τη μεγιστοποίηση της ανακύκλωσης των πρώτων υλών. Το σχέδιο βασίζεται σε τέσσερις πυλώνες: προβλέψιμο και απλουστευμένο ρυθμιστικό περιβάλλον, επιτάχυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση, βελτίωση των δεξιοτήτων και ανοικτό εμπόριο για ανθεκτικές αλυσίδες εφοδιασμού. Στις 16 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης ανακοίνωση με τίτλο *Μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ: προοπτικές μετά το*

[4] COM(2022) 780 final.
[5] COM(2023) 62 final.

2030[6], διαρθρωμένη με βάση εννέα αλληλοενισχυόμενους κινητήριους μοχλούς, με στόχο να καταβληθούν προσπάθειες για ένα κανονιστικό πλαίσιο που θα ενισχύει την ανάπτυξη. Η ανακοίνωση καθορίζει προτεραιότητες πολιτικής που αποσκοπούν στην ενεργό εξασφάλιση διαρθρωτικών βελτιώσεων, καλά εστιασμένων επενδύσεων και κανονιστικών μέτρων για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της ΕΕ και των κρατών μελών της. Οι παρακάτω συστάσεις συμβάλλουν στην υλοποίηση αυτών των προτεραιοτήτων.

(5) Το 2023 το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών εξακολουθεί να εξελίσσεται σύμφωνα με την εφαρμογή του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η πλήρης εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας εξακολουθεί να είναι απαραίτητη για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων πολιτικής στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, δεδομένου ότι τα σχέδια αφορούν το σύνολο ή σημαντικό υποσύνολο των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν τα προηγούμενα έτη. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις των ετών 2019, 2020 και 2022 παραμένουν εξίσου συναφείς και για τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που αναθεωρούνται, επικαιροποιούνται ή τροποποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14, 18 και 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(6) Ο κανονισμός REPowerEU[7], που εκδόθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2023, αποσκοπεί στην ταχεία σταδιακή κατάργηση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ρωσικών ορυκτών καυσίμων. Θα συμβάλει στην ενεργειακή ασφάλεια και στη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τις ικανότητες αποθήκευσης ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση. Ο κανονισμός επιτρέπει στα κράτη μέλη να προσθέσουν νέο κεφάλαιο για το REPowerEU στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, με στόχο τη χρηματοδότηση καίριων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που θα συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων του REPowerEU. Θα συμβάλουν επίσης στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της ΕΕ, όπως περιγράφεται στο βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και στην υλοποίηση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων σχετικά με την ενέργεια οι οποίες εκδόθηκαν για τα κράτη μέλη το 2022 και, κατά περίπτωση, το 2023. Με τον κανονισμό REPowerEU θεσπίζεται νέα κατηγορία μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής στήριξης, η οποία διατίθεται στα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση νέων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σχετικά με την ενέργεια στο πλαίσιο των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητάς τους.

(7) Στις 8 Μαρτίου 2023, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση με την οποία παρέχει κατευθύνσεις δημοσιονομικής πολιτικής για το 2024. Αποσκοπεί στη στήριξη της προετοιμασίας των προγραμμάτων σταθερότητας και σύγκλισης των κρατών μελών και, ως εκ τούτου, στην ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών[8]. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι η γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης θα απενεργοποιηθεί στα τέλη του 2023. Ζήτησε την ανάληψη δημοσιονομικών πολιτικών κατά την περίοδο 2023-2024 οι οποίες θα διασφαλίσουν τη μεσοπρόθεσμη

---

6 COM(2023) 168 final.

7 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1).

8 COM(2023) 141 final.

βιωσιμότητα του χρέους και θα αυξήσουν τη δυνητική ανάπτυξη με βιώσιμο τρόπο. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να προσδιορίσουν στα οικεία προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης 2023 τον τρόπο με τον οποίο τα δημοσιονομικά τους σχέδια θα διασφαλίσουν την τήρηση της τιμής αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα, καθώς και την εύλογη και συνεχή μείωση του χρέους, ή τη διατήρηση του χρέους σε συνετά επίπεδα, μεσοπρόθεσμα. Η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να καταργήσουν σταδιακά τα εθνικά δημοσιονομικά μέτρα που θέσπισαν για την προστασία των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων από τους κλυδωνισμούς των τιμών της ενέργειας, αρχίζοντας από τα λιγότερο στοχευμένα. Επισήμανε ότι, εάν τα μέτρα στήριξης χρειαστεί να παραταθούν λόγω νέων πιέσεων στις τιμές της ενέργειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στοχοθετήσουν τα μέτρα τους πολύ καλύτερα απ' ό,τι στο παρελθόν προς όφελος των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων. Η Επιτροπή πρότεινε οι δημοσιονομικές συστάσεις να ποσοτικοποιηθούν, να διαφοροποιηθούν και να διατυπωθούν με βάση τις καθαρές πρωτογενείς δαπάνες, όπως προτείνεται στην ανακοίνωσή της σχετικά με τις κατευθύνσεις για τη μεταρρύθμιση του πλαισίου οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ[9]. Συνέστησε σε όλα τα κράτη μέλη να συνεχίσουν να προστατεύουν τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις και να διασφαλίσουν την αποτελεσματική χρήση των κονδυλίων του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ, ιδίως υπό το πρίσμα της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης και των στόχων ανθεκτικότητας. Η Επιτροπή επισήμανε ότι θα προτείνει στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος την άνοιξη του 2024, βάσει των απολογιστικών στοιχείων του 2023, σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές διατάξεις.

(8) Στις 26 Απριλίου 2023, η Επιτροπή υπέβαλε νομοθετικές προτάσεις για την εφαρμογή συνολικής μεταρρύθμισης των κανόνων οικονομικής διακυβέρνησης της ΕΕ. Κεντρικός στόχος των προτάσεων είναι η ενίσχυση της βιωσιμότητας του δημόσιου χρέους και η προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης σε όλα τα κράτη μέλη μέσω μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Σκοπός των προτάσεων είναι να παράσχουν στα κράτη μέλη τη δυνατότητα μεγαλύτερου ελέγχου στην κατάρτιση των μεσοπρόθεσμων σχεδίων τους, προβλέποντας παράλληλα ένα αυστηρότερο καθεστώς επιβολής για να διασφαλίσουν ότι τα κράτη μέλη εκπληρώνουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει στο πλαίσιο των μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών-διαρθρωτικών σχεδίων τους. Στόχος είναι να ολοκληρωθεί το νομοθετικό έργο το 2023.

(9) Την 1η Ιουνίου 2021, η Τσεχία υπέβαλε στην Επιτροπή το οικείο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης του παραρτήματος V του εν λόγω κανονισμού. Στις 8 Σεπτεμβρίου 2021, το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφασή του σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας[10]. Η αποδέσμευση των δόσεων εξαρτάται από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Τσεχία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους

9 COM(2022) 583 final.

10 Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 8ης Σεπτεμβρίου 2021, για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας (ST 11047/21· ST 11047/21 ADD 1· ST 11047/21 COR 1).

που έχουν καθοριστεί στην εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου. Η ικανοποιητική εκπλήρωση προϋποθέτει ότι η επίτευξη των προηγούμενων οροσήμων και στόχων δεν έχει αναιρεθεί.

(10) Στις 13 Απριλίου 2023, η Τσεχία υπέβαλε το οικείο εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 και, στις 28 Απριλίου 2023, το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2023, σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97. Τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν από κοινού για να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους. Σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2023 αποτυπώνει επίσης την εξαμηνιαία έκθεση της Τσεχίας σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί όσον αφορά την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(11) Στις 24 Μαΐου 2023, η Επιτροπή δημοσίευσε την έκθεση χώρας 2023 για την Τσεχία[11]. Αξιολόγησε την πρόοδο της Τσεχίας όσον αφορά την εφαρμογή των σχετικών ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο μεταξύ 2019 και 2022 και προέβη σε απολογισμό της εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας. Με βάση την ανάλυση αυτή, η έκθεση χώρας εντόπισε κενά σε σχέση με τις προκλήσεις που δεν περιλαμβάνονται, ή περιλαμβάνονται μόνο εν μέρει, στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και νέες και αναδυόμενες προκλήσεις. Αξιολόγησε επίσης την πρόοδο της Τσεχίας όσον αφορά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων και την επίτευξη των πρωταρχικών στόχων της ΕΕ για την απασχόληση, τις δεξιότητες και τη μείωση της φτώχειας, καθώς και την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.

(12) Η Επιτροπή διενήργησε εμπεριστατωμένη επισκόπηση βάσει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 για την Τσεχία και δημοσίευσε τα αποτελέσματά της στις 24 Μαΐου 2023[12]. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Τσεχία δεν αντιμετωπίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ειδικότερα, οι ευπάθειες σχετίζονται με την ανταγωνιστικότητα των τιμών και τις τιμές των κατοικιών, αλλά φαίνονται περιορισμένες στο μέλλον, καθώς το χρέος των νοικοκυριών είναι συγκρατημένο και ο πληθωρισμός αναμένεται να επιβραδυνθεί πολύ ταχύτερα από τον μέσο όρο στην ΕΕ. Η οικονομία επηρεάστηκε έντονα από τον κλυδωνισμό των τιμών της ενέργειας, καθώς ο πληθωρισμός αυξήθηκε με ταχείς ρυθμούς. Ο χαλαρός δημοσιονομικός προσανατολισμός μετά την πανδημία συνέβαλε επίσης στην επιτάχυνση του πληθωρισμού. Μολονότι οι συνολικές πιέσεις στις τιμές παραμένουν υψηλές, η ανταγωνιστικότητα κόστους προβλέπεται να ανακάμψει εν μέρει στο μέλλον εν μέσω μείωσης των τιμών της ενέργειας, χωρίς να υπάρχουν άμεσες προκλήσεις εξωτερικής βιωσιμότητας. Ο πληθωρισμός αναμένεται να επιβραδυνθεί πολύ ταχύτερα από τον μέσο όρο στην ΕΕ. Ωστόσο, εάν ο πληθωρισμός συνεχιστεί, αυτό θα μπορούσε να ενέχει ορισμένους κινδύνους για την ανταγωνιστικότητα της Τσεχίας. Η πρόσφατη επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών απαιτεί στενή παρακολούθηση στο μέλλον. Τα τελευταία έτη, η ζήτηση κατοικιών αυξήθηκε έντονα, ωθούμενη από τα χαμηλά επιτόκια, τη μεγάλη αύξηση των εισοδημάτων και τα χαλαρά μακροπροληπτικά μέτρα, χωρίς η προσφορά κατοικιών να συμβαδίζει. Οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν εντονότερα κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αλλά άρχισαν να μετριάζονται στα μέσα του 2022 εν μέσω υψηλότερων επιτοκίων και αυστηρότερων όρων δανειοδότησης. Ωστόσο, ο κίνδυνος σημαντικής διόρθωσης των τιμών των

[11] SWD(2023) 603 final.

[12] SWD(2023) 628 final.

κατοικιών φαίνεται να είναι χαμηλός, το χρέος των νοικοκυριών είναι συγκρατημένο και ο τραπεζικός τομέας υγιής· παρ' όλα αυτά, η συνεχιζόμενη περιορισμένη ανταπόκριση από την πλευρά της προσφοράς μεσοπρόθεσμα θα εξακολουθήσει να αυξάνει τις τιμές. Απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για τη συγκράτηση του πληθωρισμού. Η ταχεία μείωση του πληθωρισμού απαιτεί έντονη επιβράδυνση της αύξησης της ζήτησης, η οποία με τη σειρά της μπορεί να επιτευχθεί με επαρκώς αυστηρή νομισματική και δημοσιονομική πολιτική.

(13) Με βάση στοιχεία επικυρωμένα από την Eurostat[13], το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Τσεχίας μειώθηκε από 5,1 % του ΑΕΠ το 2021 σε 3,6 % το 2022, ενώ το χρέος της γενικής κυβέρνησης αυξήθηκε από 42,0 % του ΑΕΠ στα τέλη του 2021 σε 44,1 % στα τέλη του 2022. Στις 24 Μαΐου 2023, η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ[14]. Στην εν λόγω έκθεση εξετάστηκε η δημοσιονομική κατάσταση της Τσεχίας, δεδομένου ότι το οικείο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης το 2022 υπερέβαινε την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ που ορίζει η Συνθήκη. Η έκθεση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το κριτήριο του ελλείμματος δεν πληρούνταν. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της 8ης Μαρτίου 2023[15], η Επιτροπή δεν πρότεινε την κίνηση νέων διαδικασιών υπερβολικού ελλείμματος την άνοιξη του 2023. Από την άλλη, η Επιτροπή επισήμανε ότι θα προτείνει στο Συμβούλιο να κινήσει διαδικασίες υπερβολικού ελλείμματος στη βάση του ελλείμματος την άνοιξη του 2024, βάσει των απολογιστικών στοιχείων του 2023. Η Τσεχία θα πρέπει να το λάβει αυτό υπόψη κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2023 και κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού για το 2024.

(14) Το ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης επηρεάστηκε από τα μέτρα δημοσιονομικής πολιτικής που θεσπίστηκαν για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας. Το 2022 τα εν λόγω μέτρα μείωσης των εσόδων περιλάμβαναν τη μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στη βενζίνη και το ντίζελ, την κατάργηση του οδικού τέλους για τις επιχειρήσεις και τη μείωση της επιβάρυνσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που καταβάλλουν οι τελικοί χρήστες· ενώ τα μέτρα αύξησης των δαπανών περιλάμβαναν εφάπαξ συνεισφορά στους λογαριασμούς ενέργειας (το λεγόμενο «τιμολόγιο εξοικονόμησης»), τη στήριξη της βιομηχανίας που πλήττεται από τις υψηλές τιμές της ενέργειας και ένα εφάπαξ επίδομα για τα παιδιά. Η Επιτροπή εκτιμά το καθαρό δημοσιονομικό κόστος αυτών των μέτρων σε 0,7 % του ΑΕΠ το 2022. Το ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης επηρεάστηκε επίσης από το δημοσιονομικό κόστος της προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων ατόμων από την Ουκρανία, το οποίο εκτιμάται σε 0,3 % του ΑΕΠ το 2022. Ταυτόχρονα, το εκτιμώμενο κόστος των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης για τη νόσο COVID-19 μειώθηκε στο 0,1 % του ΑΕΠ το 2022, από 2,0 % το 2021.

(15) Στις 18 Ιουνίου 2021, το Συμβούλιο συνέστησε στην Τσεχία[16] να διατηρήσει το 2022 υποστηρικτικό δημοσιονομικό προσανατολισμό, μεταξύ άλλων χάρη στην ώθηση που παρέχει ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, και να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις.

---

13 Eurostat - Δείκτες ευρώ, 47/2023, 21.4.2023.

14 COM(2023) 631 final της 24.5.2023.

15 COM(2023) 141 final της 8.3.2023.

16 Σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2021, για τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Τσεχίας για το 2021 (ΕΕ C 304 της 29.7.2021, σ. 10).

(16) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός[17] το 2022 ήταν σε γενικές γραμμές ουδέτερος, στο -0,1 % του ΑΕΠ, όπως συνέστησε το Συμβούλιο. Ακολουθώντας τη σύσταση του Συμβουλίου, η Τσεχία συνέχισε να στηρίζει την ανάκαμψη, μεταξύ άλλων, με επενδύσεις χρηματοδοτούμενες από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Οι δαπάνες που χρηματοδοτήθηκαν από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ ανήλθαν στο 1,1 % του ΑΕΠ το 2022 (1,1 % του ΑΕΠ το 2021). Οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις είχαν ουδέτερη συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό[18]. Ταυτόχρονα, η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων στο σκέλος των εσόδων) είχε συσταλτική συμβολή ύψους 0,3 εκατοστιαίων μονάδων στον δημοσιονομικό προσανατολισμό. Επομένως, η Τσεχία διατήρησε επαρκώς υπό έλεγχο την αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών. Ως εκ τούτου, η Τσεχία διατήρησε τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις, σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου.

(17) Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι δημοσιονομικές προβολές στο πρόγραμμα σύγκλισης είναι ρεαλιστικό. Η κυβέρνηση προβλέπει αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,1 % το 2023 και κατά 3,0 % το 2024. Συγκριτικά, στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής προβλέπεται παρόμοια αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,2 % το 2023 και κατά 2,6 % το 2024.

(18) Στο οικείο πρόγραμμα σύγκλισης 2023, η κυβέρνηση αναμένει ότι ο δείκτης του ελλείμματος της γενικής κυβέρνησης θα υποχωρήσει στο 3,5 % του ΑΕΠ το 2023. Η οριακή μείωση το 2023 αντικατοπτρίζει κυρίως τις υψηλότερες δαπάνες, όπως επιδοτήσεις που σχετίζονται με τα μέτρα στήριξης στον τομέα της ενέργειας, ή τον υψηλότερο ακαθάριστο σχηματισμό παγίου κεφαλαίου, που αντισταθμίζονται από τη χαμηλότερη αύξηση άλλων στοιχείων δαπανών και τα υψηλότερα έσοδα από κονδύλια της ΕΕ. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει από 44,1 % στα τέλη του 2022 σε 43,5 % στα τέλη του 2023. Στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής το δημόσιο έλλειμμα υπολογίζεται στο 3,6 % του ΑΕΠ για το 2023. Αυτό συνάδει με το έλλειμμα που προβλέπεται στο πρόγραμμα σύγκλισης. Στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής εκτιμάται ότι ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ θα είναι χαμηλότερος και ότι θα ανέλθει σε 42,9 % στα τέλη του 2023. Η διαφορά οφείλεται στην υψηλότερη, σύμφωνα με τις προβλέψεις, αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ.

(19) Το ισοζύγιο της κυβέρνησης το 2023 αναμένεται να εξακολουθήσει να επηρεάζεται από τα μέτρα που θεσπίστηκαν για τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της αύξησης των τιμών της ενέργειας. Πρόκειται για μέτρα που παρατάθηκαν από το 2022 (συγκεκριμένα: μείωση της επιβάρυνσης για τις

---

17 Για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού χρησιμοποιείται η μεταβολή των πρωτογενών δαπανών (εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων), εξαιρουμένων των προσωρινών μέτρων έκτακτης ανάγκης που συνδέονται με την κρίση της Covid-19, αλλά συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που χρηματοδοτούνται από μη επιστρεπτέα στήριξη (επιχορηγήσεις) του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και από άλλα ταμεία της ΕΕ, σε σχέση με τη μεσοπρόθεσμη δυνητική ανάπτυξη. Για περισσότερες λεπτομέρειες, βλ. πλαίσιο 1 στους δημοσιονομικούς στατιστικούς πίνακες.

18 Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες είχαν επεκτατική συμβολή ύψους 0,4 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, η οποία οφειλόταν, μεταξύ άλλων, στις πληρωμές προς τα Τσεχικά Ταχυδρομεία για την παροχή καθολικών ταχυδρομικών υπηρεσιών κατά την περίοδο 2018-2022.

ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που καταβάλλουν οι τελικοί χρήστες και μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στο ντίζελ) και νέα μέτρα όπως η επιβολή ανώτατου ορίου στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου και η στήριξη στον τομέα της θέρμανσης. Το κόστος των μέτρων αυτών αντισταθμίζεται εν μέρει από φόρους επί των απροσδόκητων κερδών των προμηθευτών ενέργειας, δηλαδή από μια εισφορά που καταβάλλουν οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας επί των εσόδων τα οποία υπερβαίνουν ένα ορισμένο επίπεδο τιμών και από έναν φόρο επί των απροσδόκητων κερδών για τις εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, στην εξόρυξη ορυκτών καυσίμων και στους τομείς των καυσίμων και των πετροχημικών προϊόντων. Λαμβανομένων υπόψη των εσόδων αυτών, το καθαρό δημοσιονομικό κόστος των μέτρων στήριξης εκτιμάται στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής ότι θα ανέλθει σε 1,3 % του ΑΕΠ το 2023[19]. Τα περισσότερα μέτρα το 2023 δεν φαίνεται να στοχεύουν στα πλέον ευάλωτα νοικοκυριά ή επιχειρήσεις και δεν διατηρούν πλήρως το μήνυμα των τιμών για μείωση της ζήτησης ενέργειας και αύξηση της ενεργειακής απόδοσης. Ως εκ τούτου, το ύψος των στοχευμένων μέτρων στήριξης, το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τη σύσταση για το 2023, εκτιμάται στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής σε 0,1 % του ΑΕΠ το 2023 (έναντι 0,2 % του ΑΕΠ το 2022). Το δημοσιονομικό κόστος της προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων ατόμων από την Ουκρανία προβλέπεται να μειωθεί κατά 0,1 εκατοστιαία μονάδα του ΑΕΠ σε σύγκριση με το 2022.

(20) Στις 12 Ιουλίου 2022, το Συμβούλιο συνέστησε[20] στην Τσεχία να λάβει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει το 2023 ότι η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων τρεχουσών δαπανών συνάδει με έναν συνολικά ουδέτερο προσανατολισμό πολιτικής[21], λαμβάνοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη προσωρινή και στοχευμένη στήριξη προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και προς τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία. Η Τσεχία θα πρέπει να είναι έτοιμη να προσαρμόσει τις τρέχουσες δαπάνες στην εξελισσόμενη κατάσταση. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης στην Τσεχία να επεκτείνει τις δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοβουλία REPowerEU, μεταξύ άλλων κάνοντας χρήση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της Ένωσης.

(21) Το 2023, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής, ο δημοσιονομικός προσανατολισμός θα είναι συσταλτικός (+1,4 % του ΑΕΠ), σε περιβάλλον υψηλού πληθωρισμού. Προηγήθηκε σε γενικές γραμμές ουδέτερος δημοσιονομικός προσανατολισμός το 2022 (-0,1 % του ΑΕΠ). Η αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών (εκτός των νέων μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων) προβλέπεται να έχει συσταλτική συμβολή ύψους 1,2 % του ΑΕΠ στον δημοσιονομικό προσανατολισμό το 2023. Σε

---

19 Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει το επίπεδο του ετήσιου δημοσιονομικού κόστους των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένων των τρεχόντων εσόδων και δαπανών, καθώς και —κατά περίπτωση— των μέτρων σε επίπεδο κεφαλαιουχικών δαπανών.

20 Σύσταση του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2022, σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων 2022 της Τσεχίας και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης 2022 της Τσεχίας (ΕΕ C 334 της 1.9.2022, σ. 19).

21 Με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής, η μεσοπρόθεσμη (10ετής μέση) αύξηση του δυνητικού προϊόντος της Τσεχίας, που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του δημοσιονομικού προσανατολισμού, εκτιμάται σε 13,3 % σε ονομαστικούς όρους.

αυτήν περιλαμβάνεται το μειωμένο κόστος των στοχευμένων μέτρων στήριξης για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις που είναι περισσότερο ευάλωτα στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας κατά 0,1 % του ΑΕΠ. Περιλαμβάνεται επίσης το χαμηλότερο κόστος παροχής προσωρινής προστασίας σε εκτοπισθέντα άτομα από την Ουκρανία (κατά 0,1 % του ΑΕΠ). Συνολικά, η προβλεπόμενη αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών τρεχουσών δαπανών συνάδει με τη σύσταση του Συμβουλίου. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από επιχορηγήσεις του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ προβλέπεται να ανέλθουν στο 1,6 % του ΑΕΠ το 2023, ενώ οι εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις προβλέπεται να έχουν συσταλτική συμβολή στον δημοσιονομικό προσανατολισμό, ύψους 0,5 εκατοστιαίων μονάδων[22]. Επομένως, η Τσεχία σχεδιάζει να χρηματοδοτήσει πρόσθετες επενδύσεις μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλων ταμείων της ΕΕ, ενώ δεν προβλέπεται να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες επενδύσεις. Σχεδιάζει να χρηματοδοτήσει δημόσιες επενδύσεις για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και για την ενεργειακή ασφάλεια, όπως βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων ή επενδύσεις στις σιδηροδρομικές ή ψηφιακές υπηρεσίες, οι οποίες χρηματοδοτούνται εν μέρει από τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και άλλα ταμεία της ΕΕ.

(22) Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε 2,9 % του ΑΕΠ το 2024. Η μείωση το 2024 αντικατοπτρίζει κυρίως τη σταδιακή κατάργηση των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας με αποτέλεσμα χαμηλότερες επιδοτήσεις, καθώς και τη χαμηλότερη αύξηση των κοινωνικών παροχών σε σύγκριση με την αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ. Το πρόγραμμα προβλέπει ότι ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ θα αυξηθεί σε 44,0 % στα τέλη του 2024. Με βάση τα μέτρα πολιτικής που ήταν γνωστά κατά την καταληκτική ημερομηνία των προβλέψεων, οι εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής προβλέπουν δημόσιο έλλειμμα ίσο με 3,0 % του ΑΕΠ το 2024. Αυτό συνάδει σε γενικές γραμμές με το έλλειμμα που προβλέπεται στο πρόγραμμα. Στις εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής εκτιμάται ότι ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ θα είναι χαμηλότερος και ότι θα ανέλθει σε 43,1 % στα τέλη του 2024.

(23) Το πρόγραμμα σύγκλισης προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση των περισσότερων μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας το 2024. Επί του παρόντος, η Επιτροπή στηρίζεται στην παραδοχή ότι το καθαρό κόστος των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας θα ανέλθει σε 0,0 % του ΑΕΠ το 2024 έναντι 1,3 % του ΑΕΠ το 2023. Οι εκτιμήσεις αυτές βασίζονται στην παραδοχή ότι δεν θα υπάρξουν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας.

(24) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου ζητεί ετήσια βελτίωση του διαρθρωτικού δημοσιονομικού ισοζυγίου κατά 0,5 % του ΑΕΠ ως ενδεικτικό ποσοστό για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου[23]. Λαμβανομένων υπόψη των παραμέτρων δημοσιονομικής βιωσιμότητας[24] και της ανάγκης να μειωθεί

---

22 Άλλες εθνικά χρηματοδοτούμενες κεφαλαιουχικές δαπάνες προβλέπεται να έχουν συσταλτική συμβολή ύψους 0,1 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ.

23 Πρβλ. άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, το οποίο απαιτεί επίσης προσαρμογή άνω του 0,5 % του ΑΕΠ για τα κράτη μέλη με δημόσιο χρέος που υπερβαίνει το 60 % του ΑΕΠ ή με πιο σημαντικούς κινδύνους για τη βιωσιμότητα του χρέους.

24 Η Επιτροπή εκτίμησε ότι η Τσεχία θα χρειαστεί μέση ετήσια αύξηση του διαρθρωτικού πρωτογενούς ισοζυγίου ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά 0,15 εκατοστιαίες μονάδες για να διασφαλίσει ότι το δημόσιο χρέος διατηρείται σε συνετά επίπεδα μεσοπρόθεσμα. Η εκτίμηση αυτή βασίστηκε στις φθινοπωρινές

το έλλειμμα κάτω από την τιμή αναφοράς του 3 % του ΑΕΠ, θα ήταν σκόπιμη η βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 0,5 % του ΑΕΠ. Για να διασφαλιστεί η βελτίωση αυτή, η αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών[25] το 2024 δεν θα πρέπει να υπερβεί το 6,0 %, σύμφωνα με την υπόδειξη της παρούσας σύστασης. Αυτό θα συμβάλει επίσης στη μείωση του δομικού πληθωρισμού, ο οποίος είναι πολύ υψηλότερος από τον μέσο όρο της ΕΕ και θα μπορούσε να οδηγήσει σε απώλειες ανταγωνιστικότητας, εάν συνεχιστεί.

Ταυτόχρονα, τα εναπομείναντα μέτρα στήριξης στον τομέα της ενέργειας (που επί του παρόντος εκτιμώνται από την Επιτροπή σε 1,3 % του ΑΕΠ το 2023) θα πρέπει να καταργηθούν σταδιακά, ανάλογα με τις εξελίξεις στην αγορά ενέργειας και ξεκινώντας από τα λιγότερο στοχευμένα μέτρα, ενώ τα κονδύλια που θα εξοικονομηθούν θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Με βάση τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των καθαρών πρωτογενών δαπανών κάτω από τον συνιστώμενο μέγιστο ρυθμό αύξησης για το 2024.

(25) Με την παραδοχή αμετάβλητων πολιτικών, οι εαρινές προβλέψεις 2023 της Επιτροπής προβλέπουν αύξηση των καθαρών εθνικά χρηματοδοτούμενων πρωτογενών δαπανών σε 3,0 % το 2024, ποσοστό χαμηλότερο από τον συνιστώμενο ρυθμό αύξησης.

(26) Σύμφωνα με το πρόγραμμα, οι δημόσιες επενδύσεις αναμένεται να μειωθούν από 4,9 % του ΑΕΠ το 2023 σε 4,4 % του ΑΕΠ το 2024. Η μείωση των επενδύσεων αντικατοπτρίζει τη μείωση των εθνικά χρηματοδοτούμενων επενδύσεων και των επενδύσεων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, πέραν του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(27) Το πρόγραμμα σύγκλισης περιγράφει τη μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική πορεία έως το 2026. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σταδιακά σε 2,4 % του ΑΕΠ το 2025 και σε 2,2 % έως το 2026. Ως εκ τούτου, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί κάτω από το 3 % του ΑΕΠ το 2024. Σύμφωνα με το πρόγραμμα, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί από 44,0 % στα τέλη του 2024 σε 45,0 % έως τα τέλη του 2026.

(28) Η Τσεχία αντιμετωπίζει κινδύνους δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Μια σειρά δημοσιονομικών μέτρων με μόνιμες επιπτώσεις τα οποία ελήφθησαν την τελευταία τριετία, μεταξύ των οποίων η μείωση της βάσης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και αρκετές τιμαριθμικές αναπροσαρμογές των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης πάνω από το ελάχιστο που προβλέπει ο νόμος, είχαν ως αποτέλεσμα την επιδείνωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου. Ασκείται επιπλέον πίεση στη δημοσιονομική βιωσιμότητα μεσο-μακροπρόθεσμα λόγω της αύξησης του κόστους το οποίο συνεπάγεται η γήρανση του πληθυσμού. Ο προβλεπόμενος διπλασιασμός του δείκτη εξάρτησης ηλικιωμένων[26] και η θέσπιση ανώτατου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης μετά το 2030 αναμένεται να οδηγήσουν σε αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών από 8,8 % του ΑΕΠ το 2030 σε 11,4 % έως το 2050.

προβλέψεις 2022 της Επιτροπής. Αφετηρία για την εκτίμηση αυτή ήταν το προβλεπόμενο δημόσιο έλλειμμα και χρέος για το 2024, με βάση την παραδοχή της απόσυρσης των μέτρων στήριξης στον τομέα της ενέργειας το 2024.

[25] Ως καθαρές πρωτογενείς δαπάνες ορίζονται οι εθνικά χρηματοδοτούμενες δαπάνες, εκτός των μέτρων διακριτικής ευχέρειας στο σκέλος των εσόδων και εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, καθώς και των δαπανών για την κυκλική ανεργία.

[26] Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής για τη δημογραφική γήρανση 2021.

Επιπλέον, οι δημόσιες δαπάνες για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τη μακροχρόνια περίθαλψη προβλέπεται να αυξηθούν κατά 0,9 και 1,7 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ, αντίστοιχα, έως το 2070 λόγω της γήρανσης του πληθυσμού. Πιθανά μέτρα για την αντιμετώπιση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μακροπρόθεσμα είναι, μεταξύ άλλων, η προσαρμογή της ηλικίας συνταξιοδότησης σύμφωνα με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής, η παροχή κινήτρων για την αύξηση των ποσοστών συμμετοχής των ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας, ο περιορισμός των πρόωρων συνταξιοδοτήσεων, η προσαρμογή των ποσοστών τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των συντάξεων ή η λήψη μέτρων για την αύξηση της προσφοράς εργασίας, ώστε να διασφαλιστούν με αυτόν τον τρόπο υψηλότερα έσοδα για το συνταξιοδοτικό σύστημα.

(29) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το παράρτημα V κριτήριο 2.2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει εκτεταμένο σύνολο αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2026. Η υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Τσεχίας βρίσκεται σε εξέλιξη, αν και με κίνδυνο να υπάρξουν ορισμένες καθυστερήσεις. Η Τσεχία υπέβαλε μία αίτηση πληρωμής, η οποία αντιστοιχούσε σε 37 ορόσημα και στόχους του σχεδίου και είχε ως αποτέλεσμα συνολική εκταμίευση ύψους περίπου 928 εκατ. EUR. Απαιτούνται περαιτέρω βελτιώσεις της διοικητικής ικανότητας και ιεράρχηση των βασικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη εφαρμογή του σχεδίου. Το σχέδιο αναμένεται να αναθεωρηθεί το 2023 με προσθήκες, ώστε να καλυφθεί το κεφάλαιο για το REPowerEU και να συμπεριληφθεί η αύξηση της μη επιστρεπτέας στήριξης. Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, στις 30 Μαρτίου 2023 η Τσεχία εξέφρασε την πρόθεσή της να ζητήσει πρόσθετη δανειακή στήριξη ύψους έως και 11 δισ. EUR στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Η ταχεία συμπερίληψη του νέου κεφαλαίου για το REPowerEU στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων για τη στήριξη των στρατηγικών στόχων της Τσεχίας στον τομέα της ενέργειας και της πράσινης μετάβασης. Η συστηματική και αποτελεσματική συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών παραμένει σημαντική για την επιτυχή εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, καθώς και άλλων οικονομικών πολιτικών και πολιτικών απασχόλησης που υπερβαίνουν το σχέδιο, και για να διασφαλιστεί η ευρεία οικειοποίηση του συνολικού θεματολογίου πολιτικής.

(30) Η Επιτροπή ενέκρινε όλα τα έγγραφα προγραμματισμού της πολιτικής συνοχής της Τσεχίας το 2022. Η ταχεία υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής συμπληρωματικά προς το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και σε συνέργεια με αυτό, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, την αύξηση της οικονομικής και κοινωνικής ανθεκτικότητας, καθώς και την επίτευξη ισόρροπης εδαφικής ανάπτυξης στην Τσεχία.

(31) Πέρα από τις οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις που πραγματεύεται το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η Τσεχία αντιμετωπίζει ορισμένες πρόσθετες προκλήσεις που σχετίζονται με τη στέγαση, την ενεργειακή πολιτική και την πράσινη μετάβαση.

(32) Η οικονομική προσιτότητα της στέγασης στην Τσεχία ήταν από τις χαμηλότερες στην ΕΕ την τελευταία πενταετία, με μεγάλες διαφορές μεταξύ των περιφερειών. Η μεγάλη

αύξηση των τιμών των κατοικιών κατέστησε δύσκολη την αγορά ακινήτων για τις ομάδες μεσαίου εισοδήματος. Έτσι τροφοδοτήθηκε η ζήτηση για ενοικίαση ακινήτων, που με τη σειρά της τα κατέστησε λιγότερο οικονομικά προσιτά. Επιπλέον, το χαμηλό απόθεμα κοινωνικών κατοικιών δεν μπορεί να καλύψει τη ζήτηση όλων των νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και των ευάλωτων νοικοκυριών (αντιπροσώπευε το 0,4 % του συνολικού αποθέματος κατοικιών το 2020 έναντι 7-8 % κατά μέσο όρο στην ΕΕ[27]), και τα υφιστάμενα στεγαστικά επιδόματα δεν αξιοποιούνται επαρκώς, εν μέρει λόγω διοικητικού φόρτου, στίγματος και έλλειψης ενημέρωσης. Ως εκ τούτου, ο αριθμός των οικογενειών που έχουν ανάγκη στέγασης αυξάνεται τα τελευταία έτη, γεγονός που συνεπάγεται αύξηση του κόστους για τον δημόσιο προϋπολογισμό και το σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Η πανδημία COVID-19 και η εισροή ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία έχουν επιδεινώσει περαιτέρω αυτές τις προϋπάρχουσες προκλήσεις. Η χρηματοδότηση από την πολιτική συνοχής εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πηγή πιλοτικής υλοποίησης και χρηματοδότησης επενδύσεων στον τομέα της κοινωνικής στέγασης, συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνική προστασία και ένταξη. Ωστόσο, απαιτούνται και άλλες πηγές χρηματοδότησης για να βελτιωθεί σημαντικά η κατάσταση. Η Τσεχία δεν διαθέτει νομοθεσία και ολοκληρωμένο πλαίσιο για την κοινωνική στέγαση, γεγονός που καθιστά δύσκολο τον συντονισμό των κατακερματισμένων πολιτικών στέγασης και τον καθορισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ των εθνικών και των περιφερειακών φορέων. Η σταθερή και βιώσιμη χρηματοδότηση από εθνικές πηγές, σε συνδυασμό με τη θέσπιση κινήτρων για ενοικίαση κατοικιών ή συνεταιριστική στέγαση, θα συμβάλει στην αύξηση της προσφοράς οικονομικά προσιτής στέγασης και θα διασφαλίσει τη συνέχεια και την κλιμάκωση των προσπαθειών αυτών. Ο αποτελεσματικός συντονισμός θα είναι ζωτικής σημασίας για την αύξηση της προσφοράς κατοικιών, την ανακατασκευή και ανακαίνιση των υφιστάμενων κατοικιών και την αξιοποίηση των κενών κατοικιών.

(33) Από την έναρξη της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία η Τσεχία αντέδρασε στη μεγάλη εξάρτησή της από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία με τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού της με αέριο. Για παράδειγμα, από την πλήρη εξάρτησή της από τον εφοδιασμό με ρωσικό αέριο, η Τσεχία στράφηκε κυρίως στον διαφοροποιημένο εφοδιασμό με αέριο από τη Νορβηγία και στις εισαγωγές υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ). Ωστόσο, η χώρα δεν σημείωσε μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, με αποτέλεσμα να είναι εκτεθειμένη σε υψηλό κίνδυνο διαταραχής του εφοδιασμού και αύξησης των τιμών, με σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις για τα νοικοκυριά και τη βιομηχανία. Η κατανάλωση φυσικού αερίου στην Τσεχία μειώθηκε κατά 17 % από τον Αύγουστο του 2022 έως τον Μάρτιο του 2023, σε σύγκριση με τη μέση κατανάλωση αερίου κατά την ίδια περίοδο τα προηγούμενα 5 έτη, υπερβαίνοντας τον στόχο μείωσης του 15 %. Η Τσεχία θα μπορούσε να συνεχίσει τις προσπάθειές της για προσωρινή μείωση της ζήτησης αερίου έως τις 31 Μαρτίου 2024[28].

(34) Η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Τσεχία οφείλεται κυρίως σε κανονιστικούς περιορισμούς, στις διαδικασίες αδειοδότησης και στην περιορισμένη δυναμικότητα του δικτύου διανομής. Η Τσεχία έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την αντιμετώπιση ορισμένων κανονιστικών προκλήσεων, όπως η κατάργηση της ανάγκης λήψης άδειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και οικοδομικής

[27] Βάση δεδομένων του ΟΟΣΑ για την οικονομικά προσιτή στέγαση 2020, ΟΟΣΑ, Παρίσι.

[28] Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου και κανονισμός (ΕΕ) 2023/706 του Συμβουλίου.

άδειας για μικρότερα φωτοβολταϊκά (έως 50 kWp), καθώς και η πραγματοποίηση κανονιστικών αλλαγών για τη διευκόλυνση της εγκατάστασης. Ωστόσο, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για να ενισχυθούν οι ενεργειακές κοινότητες και οι αυτοκαταναλωτές ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, να καθιερωθεί υπηρεσία μίας στάσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να καθοριστούν περιοχές πρώτης επιλογής για να τονωθεί η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με την ενθάρρυνση της επέκτασης του δικτύου και της ευελιξίας του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας (όπως η απόκριση ζήτησης ή η αποθήκευση). Η εγκατάσταση μικρών συστημάτων και συστημάτων έξυπνης μέτρησης θα είναι καίριας σημασίας. Οι κανονιστικές μεταρρυθμίσεις όσον αφορά τα δίκτυα θα πρέπει να συνοδεύονται από επενδύσεις για την επέκταση της δυναμικότητας των δικτύων, την παροχή κινήτρων για ευελιξία και την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Επιπλέον, η Τσεχία διαθέτει ισχυρό βιομηχανικό δυναμικό για την κατασκευή πράσινων τεχνολογιών και θα μπορούσε να επιταχύνει τις επενδύσεις στην ανάπτυξη και την κλιμάκωση λύσεων φιλικών προς το κλίμα και λύσεων απανθρακοποίησης, προκειμένου να επιτύχει μηδενικές καθαρές εκπομπές έως το 2050.

(35) Η αύξηση των τιμών της ενέργειας λόγω του ρωσικού επιθετικού πολέμου κατά της Ουκρανίας ανέδειξε την ανάγκη να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση του τσεχικού κτιριακού αποθέματος και να αντιμετωπιστεί η ενεργειακή φτώχεια. Η Τσεχία ανταποκρίθηκε δρομολογώντας προγράμματα για κατοικίες και παρέχοντας βοήθεια σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και σε νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος. Ωστόσο, απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για να βελτιώσει την ενεργειακή απόδοση, καθιστώντας την πιο προσβάσιμη. Αυτό είναι δυνατό με τη διευκόλυνση της διοικητικής πρόσβασης σε επιδοτήσεις τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τη βιομηχανία, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων στις δημόσιες αρχές. Απαιτούνται επίσης ενημερωτικές εκστρατείες και ειδικές συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ολόκληρη τη χώρα, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο πληθυσμός έχει επίγνωση των αναγκών και των οφελών που συνδέονται με τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και να διευκολυνθούν τα άτομα και η βιομηχανία όσον αφορά την πρόσβαση σε επιδοτήσεις. Επιπλέον, η Τσεχία πρέπει να επιταχύνει την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση των εργαζομένων που δεν διαθέτουν επί του παρόντος τις απαιτούμενες δεξιότητες για ανακαινίσεις κτιρίων.

(36) Η μείωση της έκθεσης της Τσεχίας σε ορυκτά καύσιμα μπορεί επίσης να επιτευχθεί με τη μετάβαση σε σιδηροδρομικές μεταφορές μηδενικών εκπομπών και σε άλλες μορφές κινητικότητας μηδενικών εκπομπών. Ωστόσο, ήταν ανεπαρκής η ανάπτυξη οχημάτων μηδενικών εκπομπών και μελλοντοστρεφών υποδομών φόρτισης και ανεφοδιασμού υψηλής χωρητικότητας. Από κανονιστική άποψη, η αναθεώρηση του εθνικού σχεδίου δράσης για την καθαρή κινητικότητα και οι συναφείς κανονιστικές αλλαγές αναμένεται να αποτελέσουν την αφετηρία για τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών και την άρση των εμποδίων στη μετάβαση στην κινητικότητα μηδενικών εκπομπών.

(37) Οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σε τομείς και επαγγέλματα καίριας σημασίας για την πράσινη μετάβαση, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται η κατασκευή, η ανάπτυξη και η συντήρηση τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, δημιουργούν εμπόδια στη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα υψηλής ποιότητας συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης που ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας και τα στοχευμένα μέτρα αναβάθμισης των δεξιοτήτων και επανειδίκευσης είναι καίριας σημασίας για τη μείωση των ελλείψεων δεξιοτήτων και την προώθηση της ένταξης

και της ανακατανομής του εργατικού δυναμικού. Προκειμένου να αποδεσμευτεί η αναξιοποίητη προσφορά εργατικού δυναμικού, τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι προσβάσιμα, ιδίως για τα άτομα και στους τομείς και τις περιφέρειες που επηρεάζονται περισσότερο από την πράσινη μετάβαση. Το 2022 αναφέρθηκαν ελλείψεις εργατικού δυναμικού στην Τσεχία για επτά επαγγέλματα που απαιτούν ειδικές δεξιότητες συναφείς με την πράσινη μετάβαση (π.χ. υδραυλικοί, εγκαταστάτες σωληνώσεων, ηλεκτρολόγοι και ηλεκτρολόγοι μηχανικοί)[29].

(38) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης 2023 και η γνώμη του[30] αποτυπώνεται στη σύσταση 1 κατωτέρω.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Τσεχία να λάβει μέτρα το 2023 και το 2024 προκειμένου:

1. Να καταργήσει σταδιακά τα ισχύοντα μέτρα στήριξης στον τομέα της ενέργειας έως τα τέλη του 2023, αξιοποιώντας τα κονδύλια που θα εξοικονομήσει για τη μείωση του δημόσιου ελλείμματος. Εάν νέες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας καταστήσουν αναγκαία τη θέσπιση μέτρων στήριξης, να διασφαλίσει ότι τα μέτρα αυτά στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και επιχειρήσεων, είναι δημοσιονομικώς ανεκτά και διατηρούν τα κίνητρα για εξοικονόμηση ενέργειας.

   Να ακολουθήσει συνετή δημοσιονομική πολιτική, περιορίζοντας συγκεκριμένα την ονομαστική αύξηση των εθνικά χρηματοδοτούμενων καθαρών πρωτογενών δαπανών το 2024 σε 6,0 % κατά μέγιστο.

   Να διατηρήσει τις εθνικά χρηματοδοτούμενες δημόσιες επενδύσεις και να διασφαλίσει την αποτελεσματική απορρόφηση των επιχορηγήσεων του ΜΑΑ και άλλων κονδυλίων της ΕΕ, ιδίως για την προώθηση της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Για την περίοδο μετά το 2024, να συνεχίσει να εφαρμόζει μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική στρατηγική σταδιακής και βιώσιμης εξυγίανσης, σε συνδυασμό με επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την επίτευξη υψηλότερης βιώσιμης ανάπτυξης, ώστε να επιτύχει συνετή μεσοπρόθεσμη δημοσιονομική θέση.

   Να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη δημοσιονομική βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών, συμπεριλαμβανομένης της βιωσιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος.

2. Να επιταχύνει την υλοποίηση του οικείου σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση επαρκούς διοικητικής ικανότητας, και να οριστικοποιήσει ταχέως την προσθήκη, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου για το REPowerEU, με σκοπό την ταχεία έναρξη της υλοποίησής του. Να προχωρήσει στην ταχεία υλοποίηση των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, απολύτως συμπληρωματικά προς το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και σε στενή συνέργεια με αυτό.

---

29 Με βάση την έκθεση EURES για τις ελλείψεις και τα πλεονάσματα εργατικού δυναμικού το 2022 της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας (2023), δηλαδή δεδομένα που υποβλήθηκαν από τα εθνικά γραφεία συντονισμού EURES. Οι απαιτήσεις δεξιοτήτων και γνώσεων βασίζονται στην ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων (ESCO) για την πράσινη μετάβαση. Τα παραδείγματα αναλύονται με βάση το ποσοστό των πράσινων δεξιοτήτων ESCO σε συναφείς τομείς. Τα στοιχεία δεν είναι συγκρίσιμα μεταξύ των χωρών και καλύπτουν ευρύ φάσμα τομέων.

30 Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 και του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

3. Να ενισχύσει την παροχή κοινωνικής και οικονομικά προσιτής στέγασης, μεταξύ άλλων με τη θέσπιση ειδικού νομοθετικού πλαισίου, τη βελτίωση του συντονισμού μεταξύ των διαφόρων δημόσιων φορέων και την παροχή κινήτρων για την κατασκευή νέων κατοικιών, καθώς και την ανακαίνιση των υφιστάμενων.

4. Να μειώσει την εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα. Να αυξήσει την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με πρόσθετες επενδύσεις σε δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας και στην άμεση ανάπτυξη της δυναμικότητας των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Να εξορθολογίσει τις διαδικασίες αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να καταστήσει το δίκτυο κατάλληλο για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με πρόσθετες μεταρρυθμίσεις, την άρση των περιορισμών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μικρής κλίμακας, τη δημιουργία υπηρεσίας μίας στάσης, την ενίσχυση της ευελιξίας του δικτύου και τη δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για τις ενεργειακές κοινότητες. Να αυξήσει την ενεργειακή απόδοση των συστημάτων τηλεθέρμανσης και του κτιριακού αποθέματος με την παροχή κινήτρων για ριζικές ανακαινίσεις και ανανεώσιμες πηγές θερμότητας, τη διευκόλυνση της διοικητικής πρόσβασης σε επιδοτήσεις τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τη βιομηχανία, καθώς και με την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων στις δημόσιες αρχές. Να προωθήσει τη διείσδυση οχημάτων μηδενικών εκπομπών και να ενισχύσει τη διαθεσιμότητα υποδομών φόρτισης και ανεφοδιασμού υψηλής χωρητικότητας μέσω νέων μεταρρυθμίσεων, ώστε να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη οχημάτων και υποδομών, καθώς και για την άρση των υφιστάμενων εμποδίων. Να εντείνει τις προσπάθειες πολιτικής που αποσκοπούν στην παροχή και την απόκτηση των δεξιοτήτων οι οποίες απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος